

Motion till riksdagen 2013/14:So254

av **Barbro Westerholm (FP)**

Suicidrisk bland äldre

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet av att utbilda vård- och omsorgspersonal i att känna igen depression och suicidrisk bland äldre.

Motivering

Självordsstatistiken från 2012 visar på 1523 fullbordade säkra suicider i Sverige. I åldern 65 år och uppåt visar statistiken att 270 män och 106 kvinnor medvetet tog sina liv 2012. Den grupp som har högst självmordstal är män över 80.

Den starkaste riskfaktorn för suicid bland äldre är depression, även mild depression. Kroppslig sjukdom och ensamhet ökar risken oberoende av förekomst av depression. Att förlora en livskamrat ökar självmordsrisken bland män, men inte bland kvinnor. Alkoholmissbruk ökar risken, men forskningen är inte lika samstämmig här som för andra åldersgrupper.

913 "säkra" suicidförsök registrerades 2011 bland äldre som kommit in för vård. Det finns dock anledning att många gånger fråga sig, vad som egentligen varit en olyckshändelse också bland äldre. Lex Maria innebär att misstag ska anmälas för att man ska hitta systemfel, inte syndabocker, men görs det alltid, framför allt när det gäller äldre? Forskningen visar samtidigt att det är en viktig skyddsfaktor att känna sig behövd. Att däremot känna att man inte fullt ut fungerar som tidigare i livet, att känna att man är ensam och känna att man inte har någon möjlighet att påverka vare sig sin egen livssituation eller livet i övrigt, leder lätt till att man förlorar livslusten. Man blir trött och orkeslös och man får sömnproblem. Man påvisar kort sagt tecken på att man är på väg in i en depression. Män har i denna situation svårare än kvinnor att söka hjälp.

Fel! Okänt namn på

De ideella organisationerna fyller naturligtvis ett stort behov för många äldre. Här kan man göra sig synlig och behövd. Man är del i ett nätverk. Men när krafterna tryter och man är i behov av t.ex. hemtjänst och andra insatser, då försvinner plötsligt nätverket och det enda som då finns kvar är kanske stressade anhöriga och just hemtjänsten eller annan vårdpersonal.

Tidig upptäckt och behandling av depression och alkoholproblem är viktiga för att förebygga självmord bland äldre. Därför bör all vårdpersonal inom såväl sjukvården som äldreomsorgen lära sig att känna igen symtomen. Precis som all personal på vårdcentraler och all personal inom hemtjänst och äldreboende har en medicinsk ABC-kompetens bör samma sak gälla när det gäller att känna igen eventuell depression och suicidrisk bland äldre.

Stockholm den 26 september 2013

Barbro Westerholm (FP)